

ПРАВИЛА

ЗА РАБОТА НА БИСЕРА6

Резюме:	Този документ описва правилата за работа на системата БИСЕРА6 за изпълнение на клиентски преводи в лева, предназначени за изпълнение в определен момент
Версия:	3.2
Причина за издаване:	Нов закон за платежните услуги и платежните системи, Нови Наредба № 3 на БНБ от 18 април 2018 г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти и Наредба № 16 на БНБ Наредба № 16 на БНБ от 29 март 2018 г. за издаване на лицензи и одобрения, за вписване в регистъра по чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи и за изискванията към дейността на операторите на платежни системи с окончателност на сетълмента.
В сила от:	01.10.2018 г.

Съдържание

ГЛАВА ПЪРВА.....	4
Въведение	4
1.1. Предназначение на документа	4
1.2. Основание за разработването и издаването на документа	4
1.3. Задължително приложение	4
1.4. Предмет на регулиране.....	5
1.5. Изменения	5
1.6. Определения.....	5
ГЛАВА ВТОРА	8
Основни положения.....	8
2.6. Управление на БИСЕРА6	9
2.7. Технологични условия.....	9
2.8. Основни функции на БИСЕРА6	10
2.9. Цени и ценова политика	10
2.10. Задължения	10
2.11. Включване на участник в БИСЕРА6	12
2.12. Временно ограничаване на участието в БИСЕРА6	13
2.13. Условия за изключване на участник от БИСЕРА6	14
ГЛАВА ТРЕТА	16
Основни правила за работа на БИСЕРА6	16
3.1. Приемане и контрол на постъпващата в БИСЕРА6 информация	16
3.2. Обработка на платежни нареждания.....	17
3.3. Сетълмент и неотменимост на междубанковите нареждания за превод 20	
3.4. Процедура за сетълмент на междубанкови нареждания за превод..	20
3.5. Резултати от сетълмента на междубанковите преводи	22
3.6. Наблюдение на приетите в БИСЕРА6 нареждания.....	23
3.7. Пренос на информация чрез БИСЕРА6	23
3.8. Архивиране на информацията в БИСЕРА6	23
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА.....	25

Сигурност и защита.....	25
4.1 Защита на информацията от неправомерен достъп или злоупотреба	25
4.2 Работа в извънредни ситуации.....	25
4.3 Непрекъсваемост на дейността	26
4.4 Център за помощ	26

ГЛАВА ПЪРВА

Въведение

1.1. Предназначение на документа

Тези правила са предназначени за БОРИКА АД, БНБ и лицата, получили достъп до БИСЕРА6 за предаване и/или получаване на нареждания за превод и друга банкова информация, свързана с платежни операции в лева.

1.2. Основание за разработването и издаването на документа

Документът е разработен и се издава на основание на чл. 127 от Закона за платежните услуги и платежните системи.

Настоящите правила са в съответствие с изискванията на следните нормативни документи:

- 1.2.1 Закон за платежните услуги и платежните системи (ЗПУПС);
- 1.2.2 Наредба № 3 на БНБ 18 април 2018 г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти;
- 1.2.3 Наредба № 13 на БНБ от 18 август 2016 г. за прилагането на международен номер на банкова сметка и за БАЕ кодове;
- 1.2.4 Наредба № 16 на БНБ от 29 март 2018 г. за издаване на лицензи и одобрения, за вписване в регистъра по чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи и за изискванията към дейността на операторите на платежни системи с окончателност на сетълмента;
- 1.2.5 Правила и процедури за работа на RINGS.

1.3 Задължително приложение

Правилата и приложенията към тях са неразделна част от „Договор за включване и участие на банка в БИСЕРА6” и са задължителни за БОРИКА АД и за участниците, получили достъп до БИСЕРА6.

Неразделна част от тези правила са и следните документи:

- 1) Приложение 1 „Достъп и обмен на данни чрез БИСЕРА6”;
- 2) Приложение 2 „Правила за работа при извънредни ситуации ”;
- 3) Приложение 3 „Вътрешни правила за организация на дейността”;
- 4) Приложение 4 „Правила за управление на финансови и операционни рискове”;
- 5) Приложение 5 „График за работата на БИСЕРА6”;

- 6) Приложение 6 „Уведомление за технически проблем при участник и искане за удължаване на времето за приемане на нареждания за превод за текущия системен цикъл“.
- 7) Приложение 7 „Форма за заявяване на участие в БИСЕРА6“
- 8) Приложение 8 „Тарифа на услугите за доставчици на платежни услуги“

1.4 Предмет на регулиране

Тези правила определят начина за извършване на междубанкови клиентски преводи на територията на страната за суми под 100 000,00 лева, предназначени за изпълнение в определен момент, както и обмена на друга банкова информация, свързана с платежните операции.

1.5 Изменения

Измененията в Правилата за работа на БИСЕРА6 се приемат от Съвета на директорите на БОРИКА АД.

1.6 Определения

Банка е кредитна институция, получила лиценз от БНБ за извършване на банкова дейност, клон на банка от държава членка, извършващ дейност на територията на Република България по реда на чл. 20 и 21 от Закона за кредитните институции и клон на банка от трета държава, получила лиценз от БНБ за извършване на банкова дейност на територията на Република България чрез клон.

Бизнес адресируема единица (БАЕ) е доставчик на платежни услуги или друго място на дейност на банка на територията на Република България.

БАЕ код е предоставен от БНБ код, представляващ последователност от букви и цифри, който еднозначно определя съответната БАЕ в Република България.

Бизнес идентификационен код (BIC) е код, предоставен от SWIFT (Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication) на финансови и нефинансови институции по стандарт ISO 9362.

БИСЕРА6 е платежна система за обслужване на клиентски преводи в лева, инициирани за изпълнение в определен момент, осигуряваща окончателност на сетълмента.

Вальор е референтна дата, използвана от доставчик на платежни услуги за изчисляване на лихвите по средствата, с които е задължена или заверена платежната сметка. Когато не е договорено олихвяване на платежната сметка, вальор е датата, на която доставчикът на платежни услуги е длъжен да задължи или завери платежната сметка.

Вътрешнобанков превод е превод между клиенти, обслужвани от една и съща банка.

Дата за изпълнение е датата за изпълнение, посочена от клиента в нареждането за превод, а ако такава не е посочена – датата, с която банката приема за изпълнение платежни документи, съобразно работното си време.

Доставчици на платежни услуги са банки по смисъла на Закона за кредитните институции, дружества за електронни пари и платежни институции, лицензирани да предоставят платежни услуги по чл. 4, т. 1-7 от Закона за платежните услуги и платежните системи.

Клиентски превод е превод, при който първоначален инициатор и/или краен получател е клиент на банка или друг лицензиран доставчик на платежни услуги.

Междубанков превод е превод в лева между клиенти, обслужвани от две различни банки на територията на страната.

Нареждане за превод в БИСЕРА6 е всяко нареждане на участник в системата да предостави на разположение на получателя парична сума чрез записване по сметките в банка, централна банка или агент по сетълмента или всяко друго нареждане, водещо до поемане или изпълнение на задължение за плащане съгласно настоящите правила.

Неотменимост на нареждане за превод е момента, в който приетите от БИСЕРА6 нареждания за превод на участниците са включени в заявката за сетълмент в RINGS.

Платежно нареждане е всяко нареждане от платеца или получателя към доставчика на платежни услуги, с което се разпорежда изпълнението на платежна операция.

Работен ден е денят, в който съответният доставчик на платежни услуги на платеца или доставчик на платежни услуги на получателя, които участват в извършването на платежната операция, осъществяват дейност, необходима за изпълнението на платежната операция.

RINGS (Real-time INterbank Gross Settlement system) е система за брутен сетълмент в реално време в БНБ, която извършва прехвърляне на парични средства в лева между сетълмент сметките на участниците в нея окончателно, индивидуално (трансакция по трансакция) и в реално време след приемане от системата на нареждането за превод.

Сетълмент е прехвърляне на парични средства между водени в БНБ сметки за сетълмент в лева с цел изпълнение на нареждания за превод между участниците в платежна система.

Сметка за сетълмент е сметка при агента по сетълмента - БНБ, използвана за съхраняване на парични средства и за разплащане по сделки между участници в системата.

Заявка за сетълмент е нареждане от БИСЕРА6 към RINGS, в предварително определен формат, чрез което се заверяват или задължават сметки за сетълмент при БНБ на участниците в БИСЕРА6. Заявката за сетълмент е резултат от многостранно нетиране на взаимните задължения на участниците в БИСЕРА6.

Системен ден е предварително определен интервал от време, през който се приемат и обработват нареждания за превод и заявки за сетълмент от системните оператори и се извършва сетълмент в RINGS.

Системен цикъл е предварително определен интервал от време в рамките на системния ден, през който се получават, валидират и приемат нареждания за превод и друга банкова информация за изпълнение в текущия системен цикъл. Системният цикъл завършва с изпълнение на една или повече заявки за сетълмент в RINGS за включените в системния цикъл нареждания за превод и предоставяне на резултатите от сетълмента и друга банкова информация на участниците. В рамките на системния ден може да има няколко системни цикъла, съгласно графика на системата.

Система за Електронни Бюджетни РАЗплащания (СЕБРА) е система за наблюдение на иницирираните плащания от включените в нея бюджетни организации и управление на плащанията в рамките на предварително зададени лимити. СЕБРА не е платежна система по смисъла на чл. 122 и чл. 128 от Закона за платежните услуги и платежните системи.

ГЛАВА ВТОРА

Основни положения

- 2.1** БИСЕРА6 е платежна система за обслужване на клиентски преводи в лева, предназначени за изпълнение в определен момент, осигуряваща окончателност на сетълмента. Системата обработва платежни нареждания за превод на територията на страната за суми под 100 000 лева, инициирани от/към банки и доставчици на платежни услуги.
- 2.2** Оператор на БИСЕРА6 е БОРИКА АД.
- 2.3** Агент по сетълмента за БИСЕРА6 е Българската народна банка (БНБ).
- 2.4** Сетълментът на приетите от БИСЕРА6 нареждания за превод се извършва в системата за брутен сетълмент в реално време RINGS на БНБ в деня на вальора.
- 2.5** Участници в БИСЕРА6
- 2.5.1** Право за участие в БИСЕРА6 имат:
- 1) БНБ;
 - 2) Банка, получила лиценз от БНБ за извършване на банкова дейност;
 - 3) Клон на банка от трета държава, получил лиценз от БНБ по реда на чл. 17 от Закона за кредитните институции;
 - 4) Клон на банка от държава-членка, извършващ дейност на територията на Република България по реда на чл. 20 и 21 от Закона за кредитните институции;
- 2.5.2** Достъп в БИСЕРА6 имат:
- 2.5.2.1** Министерство на финансите чрез СЕБРА - за обработка на нареждания за превод по одобрени заявки за плащане на бюджетни организации и предаването им към доставчика на платежни услуги на получателя.
- 2.5.2.2** Доставчици на платежни услуги - лицата, лицензирани като платежни институции за предоставяне на платежни услуги по чл. 4, т. 1-7 от ЗПУПС.
- 2.5.3** Видове участници в БИСЕРА6:
- 2.5.3.1** Директни участници:
- 1) Предават/получават нареждания за превод директно от/към БИСЕРА6;
 - 2) Получават информация за резултатите от сетълмента на приетите от БИСЕРА6 нареждания за превод;
 - 3) Предават/получават друга банкова информация;
 - 4) Имат сметка в Платежен модул на RINGS, през която се извършва сетълмента на нарежданията за превод;
 - 5) Могат да предоставят индиректно участие в системата.
- 2.5.3.2** Индиректни участници:

- 1) Клонове на банки или други лицензирани доставчици на платежни услуги (ДПУ), с присвоен БАЕ код от БНБ, които са сключили договор с директен участник за обработване на нареждания за превод и друга свързана информация;
- 2) Задължение на директния участник е да предостави на БОРИКА АД необходимата информация за регистрацията на индиректен участник.
- 3) Сетълментът на изпълнените от/към индиректния участник нареждания за превод се извършва по сметката на банка участник в Платежния модул на RINGS;
- 4) Участникът в БИСЕРА6 е отговорен за изпълнението на нарежданията за превод на индиректен участник. По решение на участника клоновете на банки и другите ДПУ могат да имат директен достъп до системата или достъпът да се осъществява чрез участника.
- 5) Отговорността за установяването на подходящи правила и процедури при индиректните участници във връзка с работата с БИСЕРА6 е на участника.

2.6. Управление на БИСЕРА6

- 2.6.1 Споразумението за участие в БИСЕРА6 се регулира от българското законодателство.
- 2.6.2 БИСЕРА6 е собственост на БОРИКА АД.
- 2.6.3 БОРИКА АД организира, оперира, поддържа и развива БИСЕРА6.
- 2.6.4 БНБ е надзорният орган, който следи за спазване на нормативните изисквания към платежната система БИСЕРА6.

2.7. Технологични условия

- 2.7.1 Използваните в БИСЕРА6 съобщения за обмен на информация са базирани на SWIFT FIN съобщенията, съгласно Приложение 1 „Достъп и обмен на данни чрез БИСЕРА6“.
- 2.7.2 Връзката между участниците и БИСЕРА6 се осъществява чрез директно телекомуникационно свързване с БОРИКА АД.
- 2.7.3 За идентифициране на изпращачите/адресатите на обменяната чрез БИСЕРА6 информация се използват бизнес идентификационни кодове (BIC), а за идентифициране доставчика на платежни услуги на наредителя /получателя – присвоените им индивидуални банкови кодове по правилата на Указание за предоставяне, промяна и закриване на БАЕ кодове и поддържане на регистър на БАЕ кодовете по Наредба № 13 на БНБ от 18 август 2016 г. за прилагането на международен номер на банкова сметка и за БАЕ кодове.
- 2.7.4 За идентифициране на банката на получателя за платежни нареждания, в които е посочен IBAN, воден от ДПУ-индиректен участник, БИСЕРА6 използва БАЕ кода на съответния доставчик на платежни услуги и BIC на банката, в която се води неговата платежна сметка.

2.7.5 Доставчик на платежни услуги не може да обозначава водени от него платежни сметки с международен номер на банкова сметка (IBAN), съдържащ БАЕ код на друг доставчик на платежни услуги.

2.8. Основни функции на БИСЕРА6

2.8.1 Приема и обработка с вальор системния ден на RINGS клиентски нареждания за превод за суми, по-малки от предвидените в чл. 148 т. 3 от Закона за платежните услуги и платежните системи.

2.8.2 По предварително определен график подава към RINGS заявка за сетълмент на получените резултати от изчисляването на многостранна основа на взаимните задължения на участниците в системата.

2.8.3 Изпраща до всеки от участниците в системата информация за резултатите от сетълмента за изпълнените чрез нея преводи.

2.8.4 Осигурява пренос до адресата на нареждания за превод по вътрешнобанкови преводи, както и на друга банкова информация, подадена в БИСЕРА6.

2.9. Цени и ценова политика

2.9.1 Предлаганите от БИСЕРА6 услуги се осигуряват въз основа на сключен договор с всеки участник и срещу заплащане съгласно Тарифата на БОРИКА АД.

2.9.2 Цените на предлаганите услуги се определят от Съвета на директорите на БОРИКА АД.

2.10. Задължения

2.10.1 На БОРИКА АД:

- 1) Да определя недискриминационни правила за участие и достъп в системата и еднакво качество на услугите.
- 2) Да осигурява достъп на участниците до правилата за работа на БИСЕРА6, както и до всяка друга оперативна информация, отнасяща се до работата на системата (график за работа на системата, тарифа на предлаганите услуги, кодове за грешките при проверка на валидността на постъпващата информация, и др.).
- 3) Да осигури технически, персонални и организационни условия за безпроблемно предоставяне на услугите от БИСЕРА6.
- 4) При внасяне на промени в системата предварително да уведомява всички участници и осигурява необходимото време за подготовка и условия за тестване.
- 5) Да поддържа съобщенията за пренос на информацията в съответствие със SWIFT FIN съобщенията.
- 6) Да осигурява постоянна среда за провеждане на тестове.

- 7) Да осигурява нормална работа на системата и съдейства за отстраняването на възникнали технически проблеми при потребителите.
- 8) Да осигури възможност за извършване на сетълмент в деня на вальора.
- 9) Да разработи и поддържа процедури за анализ и управление на рисковете в системата.
- 10) Да разработи и поддържа процедури по вземане на решения във връзка с управлението на БИСЕРА6 и адекватното функциониране на системата за вътрешен контрол и управление на риска.
- 11) Да разработи и поддържа процедури и технически средства за действия при извънредни ситуации.
- 12) Да осигурява надеждна защита срещу неправомерен достъп или употреба на постъпващата и съхраняваната в БИСЕРА6 информация.
- 13) Да поддържа статистика на плащанията и предоставя отчети на БНБ за операциите и допълнителните дейности в съответствие с чл. 60 от Наредба № 16 на БНБ от 29 март 2018 г. за издаване на лицензи и одобрения, за вписване в регистъра по чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи и за изискванията към дейността на операторите на платежни системи с окончателност на сетълмента и Указанието към него.
- 14) Да уведомява незабавно БНБ съгласно чл. 59 от Наредба № 16 от 29 март 2018 г. за издаване на лицензи и одобрения, за вписване в регистъра по чл. 19 от Закона за платежните услуги и платежните системи и за изискванията към дейността на операторите на платежни системи с окончателност на сетълмента в случаи на възникване на събития, които могат да имат отношение към управлението и оперирането на платежната система.

2.10.2 На участниците в БИСЕРА6:

- 1) Да спазват правилата и графика за работа на БИСЕРА6.
- 2) Да насочват към БИСЕРА6 само нареждания за превод, съставени въз основа на редовно съставен платежен документ на хартиен носител или електронно съобщение.
- 3) Да поддържат в изправност собствените си системи за обработка на информацията и достъп до БИСЕРА6.
- 4) Да осигуряват непрекъсваемост на работата на системите си за връзка с БИСЕРА6 и правила за работа при извънредни ситуации.
- 5) Да съхраняват нарежданията към платежната система в електронен и/или хартиен носител, без възможност за корекция на данните в срока, предвиден в чл. 124 от Закона за платежните услуги и платежните системи.
- 6) Да уведомяват незабавно БОРИКА АД при възникване или вероятност от възникване на технически проблем, възпрепятстващ го да осъществи връзка или подаде нареждания за превод към БИСЕРА6. За целта участникът попълва и подава писмено към БОРИКА АД Приложение 6 „Уведомление за технически проблем при участник и искане за удължаване на времето за приемане на нареждания за превод за текущия системен цикъл“.

- 7) Да участват в организирани от оператора на БИСЕРА6 тестове при въвеждане на промени в системата.
- 8) Да осигурят квалифициран персонал за работа със системата.
- 9) Редовно да заплащат дължимите суми за извършените услуги.

2.11 Включване на участник в БИСЕРА6

Включването в системата е по инициатива на Участник, като за целта се подава писмено заявление до БОРИКА АД, Приложение № 7 „Форма за заявяване на участие в БИСЕРА6“.

Предоставянето на достъп до БИСЕРА6 се извършва по следната процедура:

2.11.1 Включване на банка участник

- 1) БОРИКА АД предоставя на Кандидата Правилата за работа на БИСЕРА6, Тарифата на предлаганите услуги и указания за изискванията към вътрешните правила на кандидата и за провеждането на сертификационни тестове.
- 2) Към писмената заявка, Кандидата представя и писмо от БНБ за наличие на сключен договор с БНБ за участие в RINGS, документ за присвоения му от БНБ индивидуален БАЕ код и вътрешните правила на кандидат участника за работа с БИСЕРА6.
- 3) БОРИКА АД проверява вътрешните правила за съответствие с изискванията на настоящите правила, извършва обучение на персонала и провежда тестове за проверка на техническата, технологична и информационна готовност за включване на Кандидата в системата.
- 4) При успешно преминали тестове и одобрени вътрешни правила, БОРИКА АД издава сертификат на кандидата за участие в БИСЕРА6.
- 5) При наличието на сключен договор с БОРИКА АД и платена такса за участие съгласно Тарифата, БОРИКА АД включва банката в БИСЕРА6 от датата, посочена в заявлението.
- 6) БОРИКА АД уведомява писмено БНБ и участниците в БИСЕРА6, чрез съобщение в уеб сайта на системата за включването на новия участник, като посочват неговото име, ВИС, БАЕ код и датата на включване.

2.11.2 Включване на доставчик на платежни услуги без директен достъп до БИСЕРА6

- 1) Банката подава до БОРИКА АД писмена заявка и предоставя присвоения индивидуален БАЕ код на Кандидата по реда, регламентиран с Указание на БНБ за предоставяне, промяна и закриване на БАЕ кодове и поддържане на регистър на БАЕ кодовете по реда на Наредба № 13 на БНБ от 18 август 2016 г. за прилагането на международен номер на банкова сметка и за БАЕ кодове.
- 2) БОРИКА АД включва ДПУ в БИСЕРА6 от датата, посочена в заявката.

2.11.3 Включване на доставчик на платежни услуги с директен достъп до БИСЕРА6

- 1) Банката подава до БОРИКА АД писмена заявка и представя документ от БНБ за присвоения индивидуален БАЕ код на Кандидата, както и вътрешните правила на клона за работа със системата.
- 2) БОРИКА АД проверява вътрешните правила (в случай на открити пропуски и несъответствия БОРИКА АД ги връща на кандидат участника за внасяне на корекции) и провежда тестове за проверка на техническата, технологична и информационна готовност за включване на Кандидата в системата.
- 3) При успешно преминали тестове и одобрени вътрешни правила, банката подава до БОРИКА АД писмено заявление, в което указва и предпочитаната от нея дата за включване в системата.
- 4) БОРИКА АД включва ДПУ в БИСЕРА6 от датата, посочена в заявлението.

2.11.4 Информация за директните участници, както и за останалите ДПУ и участниците, чрез които те са достъпни, се публикува чрез БАЕ таблица на уеб сайта на БИСЕРА6.

2.12 Временно ограничаване на участието в БИСЕРА6

2.12.1 Временно ограничаване на участието на банка в БИСЕРА6 поради временно ограничаване на участието на банката в RINGS

- 1) БОРИКА АД получава писмено уведомление от БНБ за временно ограничаване на участието на банката в RINGS.
- 2) В БИСЕРА6 се регистрира датата и часът на получаване на уведомлението и временно се ограничават участието на банката в БИСЕРА6, като се спира приемането на нареждания за превод, инициирани от и/или насочени към временно ограничената банка, считано от регистрирания момент на получаване на уведомлението.
- 3) В зависимост от типа ограничение, БИСЕРА6 служебно отхвърля нарежданията за превод, получени след момента на получаване на уведомлението и информира инициаторите на отхвърлените нареждания за превод чрез съобщения, включени във файловете за резултата от валидацията на постъпилата информация.
- 4) В зависимост от типа ограничение, БИСЕРА6 служебно отхвърля нарежданията за превод, приети между времето на получаване на уведомлението и регистрацията му в системата, като информира инициаторите на отхвърлените нареждания за превод чрез съобщения, включени във файловете за резултата от системния цикъл.
- 5) Приетите от БИСЕРА6 до регистрирания момент на получаване на уведомлението нареждания за превод, инициирани от и/или насочени към временно ограничената банка се включват за сетълмент в първата възможна заявка за сетълмент.
- 6) БИСЕРА6 възстановява участието на банката в системата след получаване на писмено уведомление от БНБ, като регистрира датата и часа на получаване на уведомлението и момента на регистрацията му в системата.

2.11.2 Временно ограничаване на участието на банка в БИСЕРА6 поради системно нарушаване на правилата на системата

- 1) БОРИКА АД може да вземе решение за временно ограничаване на участието на банка в БИСЕРА6, от определена дата, в случай на системно нарушаване от страна на банката на правилата за работа с БИСЕРА6.
- 2) БОРИКА АД уведомява писмено БНБ и участниците в системата за взетото решение и датата, от която участието реално ще бъде временно ограничено. От тази дата се спира приемането на нареждания за превод и друга банкова информация, инициирани от и насочени към временно ограничената банка.
- 3) Решение за възстановяване на достъпа до системата се взема от БОРИКА АД след отстраняване на причините за временно ограничаване на участието на банката БИСЕРА6.
- 4) БОРИКА АД уведомява БНБ и участниците в системата за взетото решение за възстановяване на участието в системата и датата от която то реално ще бъде извършено.

2.13 Условия за изключване на участник от БИСЕРА6

2.13.1 Поради изключване на банката от RINGS

- 1) БОРИКА АД получава писмено уведомление от БНБ за изключване на банката от RINGS.
- 2) В БИСЕРА6 се регистрира датата и часът на получаване на уведомлението и банката се изключва от БИСЕРА6, като до края на деня се спира приемането само на нареждания за превод, инициирани от и насочени към изключената банка, считано от регистрирания момент на получаване на уведомлението, а от следващия ден се спира приемането и на друга банкова информация от и към изключената банка.
- 3) БИСЕРА6 служебно отхвърля нарежданията за превод, получени след момента на получаване на уведомлението и информира инициаторите на отхвърлените нареждания за превод чрез съобщения, включени във файловете за резултата от валидацията на постъпилата информация.
- 4) БИСЕРА6 служебно отхвърля нарежданията за превод, приети между времето на получаване на уведомлението и регистрацията му в системата, като информира инициаторите на отхвърлените нареждания за превод чрез съобщения, включени във файловете за резултата от системния цикъл.
- 5) Приетите от БИСЕРА6 до регистрирания момент на получаване на уведомлението нареждания за превод, инициирани от и насочени към изключената банка се включват за сетълмент в първата възможна заявка за плащане.

2.13.2 Поради системно нарушаване на правилата на платежната система

- 1) БОРИКА АД може да вземе решение за изключване на банка от БИСЕРА6, от определена дата, в случай на системно нарушаване от страна на банката на правилата за работа с БИСЕРА6.
- 2) БОРИКА АД уведомява писмено БНБ и участниците в системата за взетото решение и датата, от която банката реално ще бъде изключена. От тази дата се спира приемането на нареждания за превод и друга банкова информация, инициирани от и насочени към изключената банка.
- 3) При изключване на участник в БИСЕРА6 задълженията за конфиденциалност на информацията остават в сила.

ГЛАВА ТРЕТА

Основни правила за работа на БИСЕРА6

3.1 Приемане и контрол на постъпващата в БИСЕРА6 информация

- 3.1.1** БИСЕРА6 е отворена за приемане на нареждания за превод и друга банкова информация 24 часа на денонощие, 7 дни в седмицата.
- 3.1.2** БИСЕРА6 приема нареждания за междубанкови преводи за изпълнение само с вальор системния ден на RINGS.
- 3.1.3** В рамките на системния ден в БИСЕРА6 се изпълняват няколко системни цикъла, чийто брой и график са посочени в Приложение 5 „График за работата на БИСЕРА6” и са съобразени с графика на системния ден и изпълнение на заявки за сетълмент на БИСЕРА6 в RINGS.
- 3.1.4** Промени в графика на системните цикли могат да се правят динамично през деня при промени в графика на системния ден и изпълнение на заявки за сетълмент на БИСЕРА6 в RINGS.
- 3.1.5** Всеки системен цикъл преминава през няколко фази:
- 1) Отваряне за получаване, валидиране и приемане на нареждания за превод и друга банкова информация за изпълнение в текущия системен цикъл;
 - 2) Получаване, валидиране и приемане на нареждания за превод и друга банкова информация за изпълнение в текущия системен цикъл;
 - 3) Затваряне за получаване, валидиране и приемане на нареждания за превод и друга банкова информация за изпълнение в текущия системен цикъл;
 - 4) Подготвяне на включените за изпълнение в текущия системен цикъл междубанкови нареждания за превод за сетълмент в RINGS;
 - 5) Изпълнение на заявка/заявки за сетълмент в RINGS за включените в текущия системен цикъл междубанкови нареждания за превод;
 - 6) Подготвяне и предоставяне на участниците на резултатите от сетълмента за текущия системен цикъл и друга банкова информация.
- 3.1.6** Във всеки един момент има точно един системен цикъл, отворен за приемане.
- 3.1.7** При настъпване на времето за подготвяне за сетълмент в RINGS, получаването на нареждания за превод за включване в отворения системен цикъл се спира и веднага се отваря за получаване следващият за деня системен цикъл, а ако няма такъв се отваря първият системен цикъл на следващия системен ден и започва приемане на нареждания за превод за изпълнение с вальор следващият системен ден на RINGS.
- 3.1.8** Времето за получаване, валидиране и приемане на нареждания за превод и друга банкова информация може да бъде удължено по искане на участник, в случай на технически проблем в системите на участника, възпрепятстващ подаването на данни към БИСЕРА6. В този случай се прилагат следните правила:

- 1) Участник, в чиито системи е възникнал технически проблем, възпрепятстващ подаването на данни към БИСЕРА6, може да заяви писмено пред БОРИКА АД, не по-късно от 30 минути преди планираното време за затваряне на текущия системен цикъл, искането си за удължаване на времето за получаване, валидиране и приемане на нареждания за превод и друга банкова информация за текущия системен цикъл, с до 1 час, като посочи основателни причини за това. За целта участникът попълва и подава към БОРИКА АД Приложение 6 „Уведомление за технически проблем при участник и искане за удължаване на времето за приемане на нареждания за превод за текущия системен цикъл“.
 - 2) БОРИКА АД може, след като го съгласува с БНБ, да удължи времето за получаване, валидиране и приемане на нареждания за превод и друга банкова информация за текущия системен цикъл, с поисканото от участника време или по-малко, за което БОРИКА АД уведомява участниците в БИСЕРА6 със съобщение в системата.
- 3.1.9** Постъпващата информация се проверява, като верните нареждания (нареждания, в които не е констатирана нито една грешка) се приемат, а грешните (нареждания, за които има установена поне една грешка) се отхвърлят.
- 3.1.10** БИСЕРА6 приема нареждания за междубанкови преводи само за суми, по малки от предвидените в чл. 148 т. 3, от Закона за платежните услуги и платежните системи.
- 3.1.11** Чрез БИСЕРА6 не се извършват преводи, предвидени в чл. 148 т. 1, от Закона за платежните услуги и платежните системи. Отговорност при нарушаване на това изискване носи ДПУ, иницирал превода.
- 3.1.12** Резултатът от проверката на постъпилата в БИСЕРА6 информация може да бъде:
- 1) Потвърждение за приет файл;
 - 2) Информация за отхвърлените съобщения от файла и опис на констатираните грешки.
- 3.1.13** Форматът и структурата на съобщенията, правилата за проверка и възможните кодове за грешки се получават от БОРИКА АД.
- 3.1.14** Моментът на приемане на нареждане за превод без констатирани грешки при валидирането му е моментът на приключване на валидацията на целия файл, с който конкретното нареждане за превод е получено в БИСЕРА6.
- 3.1.15** Прието от БИСЕРА6 нареждане за превод не може да бъде отменено от участник в системата или от трето лице от момента на приемането си (нареждането за превод е неотменимо).
- 3.2. Обработка на платежни нареждания**
- 3.2.1** При подаване на съобщение към БИСЕРА6 за изпълнение на платежно нареждане, доставчикът на платежни услуги въвежда всички данни от платежното нареждане, съгласно изискванията на Наредба № 3 на БНБ на БНБ от 18 април 2018 г. за условията и реда за откриване на платежни сметки, за изпълнение на платежни операции и за използване на платежни инструменти и Указанието към нея за определяне на примерни формуляри-образци на платежни документи. БИСЕРА6

приема за изпълнение платежни операции чрез използване на следните нареждания:

- 1) Кредитен превод;
- 2) Директен дебит;
- 3) Кредитен превод по бюджетно платежно нареждане.

3.2.2 Обработка на нареждания за превод с използване на кредитен превод

- 1) Кредитният превод е платежна операция, при която на основание на дадено от платеща нареждане към доставчик на платежни услуги, се заверява платежната сметка на получателя.
- 2) За пренасяне на информацията от платежното нареждане за кредитен превод се използва съобщение MT103, в три различни формата – кредитен превод, преводно нареждане/вносна бележка за плащане от/към бюджета, многоредово преводно нареждане/вносна бележка за плащане от/към бюджета.
- 3) За коригиране на допуснати грешки при изпълнение на платежни операции с използване на кредитен превод се използват съобщения MT192 „Искане за връщане на превод”, MT196 „Отказ на искане за връщане на превод” и MT103 във формат „Превод за възстановяване на суми, по които наредителят и получателят не са бюджетни предприятия”.
- 4) Структурата, формата, правилата за използване и валидация и начина на подаване на съобщенията са описани в Приложение 1 „Достъп и обмен на данни чрез БИСЕРА6” към настоящите правила.
- 5) При успешното изпълнение на приетите нареждания за кредитен превод на сетълмент в RINGS, BISERA6:
 - i. Предава нарежданията за кредитен превод (съобщения MT103) към банките на получателите.
 - ii. Генерира съобщение MT900 „Потвърждение за извършен дебит” за банките инициатори на нареждането за превод.

Процедурата за сетълмент е описана в т. 3.4.

3.2.3 Обработка на нареждания за превод с използване на директен дебит

- 1) Директният дебит е платежна услуга, при която платежната сметка на платеща се задължава по инициатива на получателя, на основание на дадено от платеща съгласие.
- 2) За пренасяне на информацията от платежното нареждане за директен дебит се използва съобщение MT104 в три различни формата – за инициране на нареждане за превод с използване на директен дебит, за превод на сума по директен дебит и за отказ на иницирано нареждане за превод с използване на директен дебит.
- 3) Структурата, формата, правилата за използване и валидация и начина за подаване на съобщенията са описани в Приложение 1 „Достъп и обмен на данни чрез БИСЕРА6” към настоящите правила.

- 4) Приетите от БИСЕРА6 съобщения МТ104 във формат за инициране на нареждане за превод с използване на директен дебит и МТ104 във формат отказ на иницирано нареждане за превод се получават от банката, обслужваща платеща/получателя с първия файл за резултатите от сетълмента след момента на приемане на съобщенията МТ104. Банката на платеща/получателя може да поиска предварително получаване на тези съобщения.
- 5) Сетълментът на нарежданията за превод с използване на директен дебит се извършва при получаване на съобщение МТ104 във формат превод на сума по директен дебит.
- 6) При успешно изпълнение на приетите от БИСЕРА6 съобщения МТ104 във формат превод на сума по директен дебит на сетълмент в RINGS, БИСЕРА6:
 - i. Предава съобщения МТ104 във формат превод на сума по директен дебит към банките на получателите на сумите.
 - ii. Генерира съобщение МТ900 „Потвърждение за извършен дебит” за банките на платците.

Процедурата за сетълмент е описана в т. 3.4.

3.2.4 Обработка на нареждане за превод по бюджетно платежно нареждане

- 1) БИСЕРА6 приема за изпълнение нареждания за превод по бюджетни платежни нареждания, иницирани чрез системата СЕБРА на Министерството на финансите.
- 2) Приетите от БИСЕРА6 нареждания за превод по бюджетни платежни нареждания се изпълняват чрез системата за обработка на финансова информация СОФИ на БНБ с вальор първия работен ден, след деня на иницирането им чрез СЕБРА.
- 3) За пренасяне на информацията за иницираните чрез СЕБРА нареждания за превод се използва съобщение МТ103 във формат „Кредитен превод по бюджетно платежно нареждане”.
- 4) БИСЕРА6 подава към СОФИ обобщена информация по банки получатели на нарежданията за превод, които могат да бъдат изпълнени в рамките на предварително зададена от БНБ наличност по Единната сметка на Министерството на финансите. Ако подадената от БНБ наличност не е достатъчна да се извършат всички приети от БИСЕРА6 нареждания за превод, иницирани чрез СЕБРА, нарежданията за превод се подреждат по време на постъпване в БИСЕРА6 и се изпълняват едно по едно до изчерпване на подадената наличност. Приетите от БИСЕРА6 нареждания за превод, за които няма осигурена наличност се отхвърлят от БИСЕРА6.
- 5) БИСЕРА6 подава информация (съобщения МТ900 „Потвърждение за извършен дебит” или МТ195 „Отхвърлено плащане”) към СЕБРА за резултатите от обработката на приетите нареждания за превод.
- 6) БНБ, на база получената от БИСЕРА6 информация, иницира платежно нареждане за кредитен превод за превеждане на общата сума на одобрените нареждания за превод по бюджетни платежно нареждане от Единната сметка

на Министерството на финансите в полза на банката получател, което изпълнява чрез RINGS.

- 7) Банките получатели на нарежданията за превод по бюджетно платежно нареждане, получават от RINGS съобщение MT910 „Потвърждение за извършен кредит” (за общата сума) и от БИСЕРА6 съобщения MT103 „Кредитен превод по бюджетно платежно нареждане”.

3.3. Сетълмент и неотменимост на междубанковите нареждания за превод

- 1) Сетълментът на приетите от БИСЕРА6 междубанкови нареждания за превод се извършва в RINGS.
- 2) Сетълментът на междубанковите нареждания за превод се извършва само в работните дни на RINGS.
- 3) Графикът за сетълмент на приетите от БИСЕРА6 междубанкови нареждания за превод се определя от БНБ, съобразно графика на системния ден на RINGS.
- 4) В рамките на даден системен ден БНБ може да променя часовете за сетълмент на заявките, подадени от БИСЕРА6.
- 5) Заявките за сетълмент се съставят в резултат на многостранно нетиране на взаимните задължения на участниците.
- 6) Заявката за сетълмент се изпълнява в RINGS при наличие на достатъчно разполагаема наличност по сетълмент сметките на банките платци и няма наложени ограничения на участващите в заявката банки.
- 7) Обменът на информация между БИСЕРА6 и RINGS се извършва чрез съобщения в SWIFT формат по технологията, описана в документ "Интерфейс RINGS - системни оператори", който не е предмет на тези правила.
- 8) Приетите от БИСЕРА6 нареждания за превод, включени в заявка за сетълмент, са неотменими след нейното успешно изпълнение в RINGS.
- 9) Резултатът от заявката за сетълмент, подадена от БИСЕРА6 в RINGS е задължаване или заверяване на сетълмент-сметката на участник в БНБ чрез SWIFT съобщения MT900 или MT910.
- 10) БОРИКА АД може да поиска анулиране на заявка за сетълмент след писмено искане до БНБ, само ако сетълмента не е извършен и има основателна причина за това.

3.4. Процедура за сетълмент на междубанкови нареждания за превод

Сетълментът на междубанковите нареждания за превод се извършва при спазването на следната процедура:

- 1) Всеки системен цикъл обичайно има една заявка за сетълмент, а в случай на ликвидни затруднения на някой от участниците – две и повече.

- 2) Всеки системен цикъл включва нареждания за превод, приети от БИСЕРА6 за изпълнение на този системен цикъл, и нареждания за превод, неизпълнени на някои от предишните за деня системни цикли.
- 3) Съставянето на заявката за сетълмент за всеки системен цикъл стартира само след изпълнението или отхвърлянето на всички заявки за сетълмент за предишния системен цикъл.
- 4) Сетълментът на всички системни цикли, с изключение на последния за деня, се изпълнява по следния начин:
 - 1) Изчисляват се нетните позиции на участниците за всички включени в системния цикъл междубанкови нарежданията за превод (включително и всички нареждания за превод, неизпълнени на предишни системни цикли за деня).
 - 2) Съставя се заявка за сетълмент и се изпраща към RINGS.
 - 3) Ако заявката за сетълмент бъде успешно изпълнена в RINGS, сетълментът за включените в заявката нареждания за превод е финален.
 - 4) Ако заявката за сетълмент не може да бъде изпълнена поради недостатъчна наличност по сметката за сетълмент на участник/участници в рамките на определеното време в т. 8.3 от правилата за работа на RINGS:
 - i. Заявката за сетълмент се отхвърля от RINGS, като в отговора се посочва участникът/участниците с недостатъчна наличност.
 - ii. БИСЕРА6 изключва от този системен цикъл всички нареждания за превод от и за посочения участник/участници с недостатъчна наличност. Така изключените нареждания за превод остават да чакат в БИСЕРА6 и се включват за изпълнение в следващия системен цикъл.
 - iii. За останалите за системния цикъл нареждания за превод се изчисляват нетните позиции на участниците и се изпраща нова заявка за сетълмент в RINGS.
 - 5) При отхвърляне и на преизчислената заявка за сетълмент по т. iii, всички нареждания за превод се прехвърлят за изпълнение в следващия системен цикъл
- 5) Сетълментът на последния за деня системен цикъл се изпълнява по следния начин:
 - 1) Изчисляват се нетните позиции на участниците за всички включени в системния цикъл междубанкови нарежданията за превод (включително и всички нареждания за превод, неизпълнени на предишни системни цикли за деня).
 - 2) Съставя се заявка за сетълмент и се изпраща към RINGS.
 - 3) Ако заявката за сетълмент бъде успешно изпълнена в RINGS, сетълментът за включените в заявката нареждания за превод е финален.
 - 4) Ако заявката за сетълмент не може да бъде изпълнена поради недостатъчна наличност по сметката за сетълмент на участник/участници в рамките на определеното време в т. 8.3 от правилата за работа на RINGS:

- i. Заявката за сетълмент се отхвърля от RINGS, като в отговора се посочва участникът/участниците с недостатъчна наличност.
 - ii. БИСЕРА6 разделя нарежданията за превод на две групи – А и Б. В група Б се включват всички нареждания за превод от и за посочения участник/участници с недостатъчна наличност. В група А се включват всички останали нареждания за превод.
 - iii. Съставя се заявка за сетълмент само за нарежданията за превод в група А и се изпраща за изпълнение към RINGS.
 - iv. Ако заявката за сетълмент на нарежданията за превод в група А бъде успешно изпълнена в RINGS, се преминава към сетълмент на нарежданията за превод в група Б.
 - v. Ако заявката за сетълмент на нарежданията за превод в група А бъде отхвърлена от RINGS поради недостатъчна наличност по сметката за сетълмент на участник/участници преди края на системния ден на RINGS, нарежданията за превод от и за посочения участник/участниците с недостатъчна наличност се изключват от група А и се включват в група Б. Отново се съставя и изпраща към RINGS заявка за сетълмент на останалите в група А нареждания за превод.
 - vi. Изчисляват се нетните позиции на нарежданията за превод в група Б, съставя се заявка за сетълмент и се изпраща към RINGS след приемането на заявката на нарежданията за превод в група А в РИНГС, без да се изчаква отговорът на тази заявка.
 - vii. Заявките за сетълмент на нарежданията за превод от група А и група Б по т. v и vi се изпращат за изпълнение в RINGS преди края на системния ден.
 - viii. Ако някоя от заявките за сетълмент на нарежданията за превод в група А или група Б бъде отхвърлена от RINGS в края на системния ден на RINGS, нарежданията за превод, включени в съответната заявка се отхвърлят от БИСЕРА6.
- 6) След приключването на сетълмента БИСЕРА6 информира участниците за резултата.
 - 7) Доставчиците на платежни услуги инициатори на платежни нареждания за превод, за които не е извършен сетълмент до края на системния ден, съгласно изискванията на чл. 87 ал. 3 и чл. 84, алинеи 1 и 2 от Закона за платежните услуги и платежните системи, са длъжни да уведомят клиентите наредители за отказа за изпълнение на нарежданията за превод.

3.5. Резултати от сетълмента на междубанковите преводи

- 1) За всеки системен цикъл, за изпълнените на този системен цикъл нареждания за превод, БИСЕРА6 създава и подготвя за получаване от:
 - 1) Банките на получателите – нарежданията за превод, предназначени за съответната банка;

- 2) Банките на платците – съобщения за потвърждение на всяко изпълнено нареждане за превод, иницирано от съответната банка;
- 3) Обобщена информация за банка, включваща:
 - i. Обща сума на входящите и изходящи нареждания за превод и нетната позиция на банката;
 - ii. Общата сума на входящите и изходящи нареждания за превод по клонове на банката.
- 2) За всеки системен цикъл преди последния за деня, неизпълнените нареждания за превод за този системен цикъл се включват за изпълнение в следващия системен цикъл. БИСЕРА6 не съставя съобщения за статуса на такива нареждания за превод, за банката на платеца.
- 3) За последния за деня системен цикъл, за отхвърлените на сетълмент нареждания за превод БИСЕРА6 създава и изпраща на банката на платеца съобщения за отхвърлено нареждане за превод.
- 4) БИСЕРА6 не поддържа опашка от чакащи нареждания за превод за следващия системен ден.
- 5) За последния за деня системен цикъл БИСЕРА6 създава и подготвя за получаване от банките информация за обобщените за деня резултати от всички обработени от системата нареждания за превод за съответната банка.

3.6. Наблюдение на приетите в БИСЕРА6 нареждания

- 1) За целите на управлението на ликвидността, БИСЕРА6 осигурява на всяка банка в режим на реално време информация за:
 - 1) Общата сума на наредените преводи, общата сума на постъпващите преводи и нетната позиция;
 - 2) Общата сума на постъпващите преводи по банки платци.
- 2) За целите на наблюдението на платежния процес БИСЕРА6 осигурява на БНБ информация в режим на реално време за всяка банка:
 - 1) Общата сума на наредените преводи, общата сума на постъпващите преводи и нетната позиция;
 - 2) Общата сума на входящите и изходящите преводи по банки.

3.7. Пренос на информация чрез БИСЕРА6

БИСЕРА6 осигурява на всеки участник, имащ достъп до системата, възможност за обмен и на друга банкова информация.

3.8. Архивиране на информацията в БИСЕРА6

- 1) Постъпилата в БИСЕРА6 информация се съхранява и предоставя за ползване от участниците в режим реално време в рамките на последните 5 работни дни, след което се архивира.

- 2) Архивираната в БИСЕРА6 информация се съхранява 10 години.
- 3) При писмено поискване от участник в БИСЕРА6, БОРИКА АД осигурява възможност за възстановяване и предоставяне за ползване на архивираната информация.
- 4) БОРИКА АД предоставя информация на писмени запитвания от трети страни, доколкото са налице нормативни основания.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

Сигурност и защита

4.1 Защита на информацията от неправомерен достъп или злоупотреба

В съответствие с действащите нормативни разпоредби, БОРИКА АД създава ефективни правила и процедури, целящи недопускането на пробиви в информационната сигурност на БИСЕРА6, които включват:

- 1) Поддържане на стабилна и надеждна система за контрол на физическия достъп, с използване на подходяща пропускателна система, сигурни средства за изолация, наблюдение, известяване и сигнализация в чувствителни зони.
- 2) Предпазни мерки за защита на информационните системи и потребителските станции срещу незлонамерен софтуер, чрез прилагане на актуални защитни средства и непрекъснат мониторинг над поведението на системите.
- 3) Осигуряване на сигурност и защита на програмната и техническа среда, обслужваща работата на БИСЕРА6 – строго разпределение на отговорностите по развойната и експлоатационната дейност, ежедневно архивиране на информацията в двата центъра за данни, съхраняване на копията на програмното осигуряване в специални сейфове и др.
- 4) Поддържане на различни категории потребители и нива на достъп до системата, съответстващи на дейностите и отговорностите, изпълнявани от оторизирани служители на БОРИКА АД.
- 5) Достъпът до БИСЕРА6, както и файловете/съобщенията, са защитени от неправомерен достъп чрез прилагане на програмно-технически средства за криптиране на данните и универсален електронен подпис.
- 6) Служителите и членовете на Съвета на директорите на БОРИКА АД, както и всички работещи за дружеството лица не могат да разгласяват, освен ако не са оправомощени за това, и да използват за лично, на членовете на семейството си или трети лица облагодетелстване факти и обстоятелства, засягащи операции на участниците в БИСЕРА6 и техни клиенти, които те са узнали при изпълнение на служебните си и професионални задължения.

4.2 Работа в извънредни ситуации

4.2.1 БОРИКА АД поддържа процедури за работа в извънредни ситуации, чиято цел е във всеки един момент на възникнали инциденти или на извънредна ситуация, операторът на платежната система да предприеме своевременни действия за възстановяване на нормалният ѝ ритъм на работа.

- 1) Операторът на БИСЕРА6 изгражда и поддържа основна и резервна изчислителни системи, разположени в различни, отдалечени една от друга сгради.
- 2) Всяка изпълнена в БИСЕРА6 операция се регистрира едновременно в основната и в резервната изчислителна система.

- 3) В случаите на срив в основната изчислителна система на БИСЕРА6, недостъпност на сградата или друга извънредна ситуация, работата се поема от резервната система до 30 минути след настъпването на извънредна ситуация.
 - 4) В случаите на възникване на извънредна ситуация БОРИКА АД своевременно уведомява БНБ и участниците в БИСЕРА6.
 - 5) Операторът на БИСЕРА6 преглежда поне веднъж годишно плана и процедурите за работа в извънредна ситуация.
- 4.2.2** Когато участник установи нарушаване на нормалното функциониране на БИСЕРА6 или наличието на проблем, който може да доведе до такова нарушаване, той трябва незабавно да уведоми Банковия кол център на БОРИКА АД. Банковият кол център регистрира проблема и го насочва към Администратора на БИСЕРА6.
- 4.2.3** Организацията, начините за комуникация и действията за работата при възникване на инциденти и извънредни ситуации в БИСЕРА6, са описани в Приложение № 2 „Правила за работа в извънредни ситуации“.

4.3 Непрекъсваемост на дейността

- 4.3.1** БОРИКА АД съставя и поддържа план за непрекъсваемост на бизнеса, в който се дефинират и приоритетите на критичните системи и процеси на БИСЕРА6.
- 4.3.2** Определят се действията и процедурите за възстановяване на нормалната работа на системата (изчислителните, криптографските, комуникационните и мрежовите средства) в случай на възникване на неочаквано или непланирано прекъсване, както и отговорностите на съответните звена и служители при вземане на решения.
- 4.3.3** Планът обхваща сценарии за действие, подлежащи на тестове и които гарантират, че в случай на появата на операционни проблеми, няма да прекъсне дейността на системата и/или същата ще бъде възстановена в рамките на два часа.
- 4.3.4** БОРИКА АД извършва преглед поне веднъж годишно на плана или при настъпили важни промени в системата.

4.4 Център за помощ

- 4.4.1** За участниците в БИСЕРА6, операторът поддържа услуга за оказване на помощ при възникване на проблеми.
- 4.4.2** Услугата включва:
- 1) Регистриране на възникнал проблем при участник, като се отбелязва часът на получаването му, описание на проблема и приблизително време за разрешаването му;
 - 2) Установяване на същността и описание на детайлите на проблема;
 - 3) Даване на съвет и оказване на помощ на участник в системата при решаване на поставен проблем. Това включва предлагане на алтернативно решение и стъпките, които трябва да се предприемат за продължаване на бизнес процеса при участника в системата;

- 4) Анализ на същността на проблема и насочването му за решаване от съответното компетентно Звено на БОРИКА АД;
- 5) Проследяване на всички фази на развитие на проблема и докладване пред участника за начина на разрешаването му.

4.4.3 БОРИКА АД осигурява:

- 1) Незабавно приемане на всяко запитване от участник в системата по възникнал проблем;
- 2) Установяване на същността и важността на проблема и докладване на резултата пред участника.